

Консолидиран финансов отчет

Параходство Българско речно плаване АД

31 декември 2018 г.

Консолидиран отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2018 '000 лв.	31 декември 2017 '000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	9	5 210	4 966
Имоти, машини и съоръжения	10	47 340	50 055
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	8 768	9 711
Инвестиционни имоти	12	19 769	19 861
Дългосрочни финансови активи	13	24	24
Дългосрочни търговски и други вземания	17	-	7
Дългосрочни вземания от свързани лица	34	45	433
Отсрочени данъчни активи	14	395	277
Нетекущи активи		81 551	85 334
Текущи активи			
Материални запаси	15	2 264	1 963
Търговски и други вземания	17	1 522	2 790
Вземания от свързани лица	34	5 020	2 687
Пари и парични еквиваленти	18	2 652	2 170
Текущи активи		11 458	9 610
Общо активи		93 009	94 944

Съставил:

/Георги Неделчев/

Изпълнителен директор:

/Тихомир Митев/

Изпълнителен директор:

/Румен Попов/

Дата: 19 април 2019 г.

ЗАВЕРИЛ.

регистриран одитор № 0207

Надя Костова:

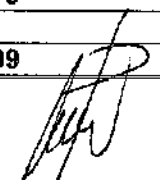
управител: Симеон Симов

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

Пояснение	31 декември 2018 '000 лв.	31 декември 2017 '000 лв.
Собствен капитал и пасиви		
Собствен капитал		
Акционерен капитал	19.1 35 709	35 709
Премии резерв	19.2 9 403	9 403
Други резерви	19.3 24 297	24 464
Неразпределена печалба	4 105	6 081
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието-майка	73 514	75 657
Неконтролиращо участие	3 716	3 759
Общо собствен капитал	77 230	79 416
Пасиви		
Нетекущи пасиви		
Пенсионни задължения към персонала	20.2 313	352
Дългосрочни заеми	21 1 008	769
Отсрочени данъчни пасиви	14 1 893	1 913
Нетекущи пасиви	3 214	3 034
Текущи пасиви		
Провизии	210	-
Пенсионни и други задължения към персонала	20.2 1 918	2 356
Краткосрочни заеми	21 818	385
Търговски и други задължения	22 1 926	3 494
Краткосрочни задължения към свързани лица	34 7 686	6 221
Задължения за данъци върху дохода	7	38
Текущи пасиви	12 565	12 494
Общо пасиви	15 779	15 528
Общо собствен капитал и пасиви	93 009	94 944

Съставил:
/Георги Неделчев/

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

Дата: 19 април 2019 г.

Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

ЗАВЕРИЛ.

регистриран одитор № 0207

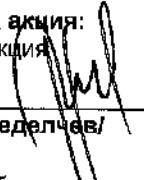
Надя Костова:

управител Симеон Симов

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от продажби	23	15 260	18 025
Други приходи	24	866	736
(Загуба)/ Печалба от продажба на нетекущи активи	25	729	(866)
Разходи за материали	26	(4 146)	(5 275)
Разходи за външни услуги	27	(3 241)	(3 948)
Разходи за персонала	20.1	(5 766)	(6 176)
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	9, 10, 12	(2 571)	(2 646)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		44	45
Капитализирани разходи в стойността на активи			151
Други разходи	28	(2 268)	(3 088)
Загуба от оперативна дейност		(1 093)	(3 042)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	(966)	2 330
Финансови разходи	29	(363)	(327)
Финансови приходи	29	119	62
Друг финансови позиции	30	45	(217)
(Загуба)/Печалба преди данъци		(2 258)	(1 194)
Разходи за данъци върху дохода	31	109	(296)
(Загуба)/Печалба за годината		(2 149)	(1 490)
Печалба/ (Загуба) за годината, отнасяща се до:			
Неконтролиращото участие		(11)	1
Притежателите на собствен капитал на предприятието-майка		(2 138)	(1 491)
Друга (всеобхватна загуба)/ друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	19.3	47	(24)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	14	(1)	3
Друга (всеобхватна загуба)/ друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		46	(21)
Общо (всеобхватна загуба)/всеобхватен доход за годината		(2 103)	(1 511)
Общо всеобхватен доход за годината, отнасящ се до:			
Неконтролиращото участие		13	1
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		(2 116)	(1 512)
(Загуба на акция)/ Доход на акция:		лв.	лв.
Основна (загуба)/ доход на акция		(0.06)	(0.04)

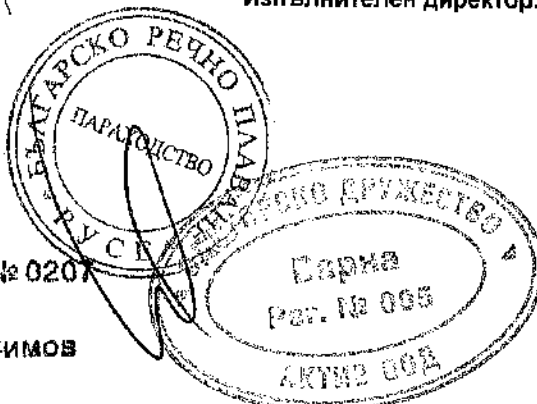
Съставил:
/Георги Неделчев/

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

Дата: 19 април 2019 г.

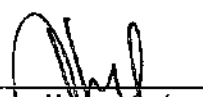
Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

ЗАВЕРИЛ.
регистриран одитор № 0207
Надя Костова:
управител Симеон Симов

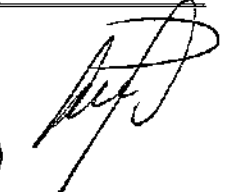

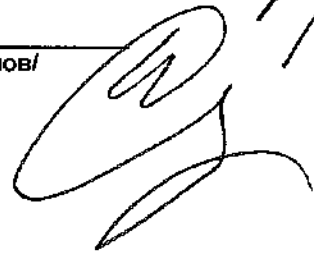
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиен резерв	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието-майка	Неконтролиращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2018 г.	35 709	9 403	24 464	10 675	80 251	3 768	84 019
Корекция	-	-	-	(695)	(695)	-	(695)
Ефект от прилагане на МСФО 9	-	-	-	(3 908)	(3 908)	-	(3 908)
Салдо към 1 януари 2018 г. - преизчислено	35 709	9 403	24 464	6 072	75 648	3 768	79 416
Други промени	-	-	-	47	47	(43)	4
Сделки със собствениците	-	-	-	47	47	(43)	4
Загуба за годината	-	-	-	(2 227)	(2 227)	(9)	(2 236)
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	46	-	46	-	46
Общо всеобхватна загуба за годината	-	-	46	(2 227)	(2 181)	(9)	(2 190)
Прехвърляне на преценка в неразпределена печалба, нетно от данъци	-	-	(213)	213	-	-	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	35 709	9 403	24 297	4 105	73 514	3 716	77 230

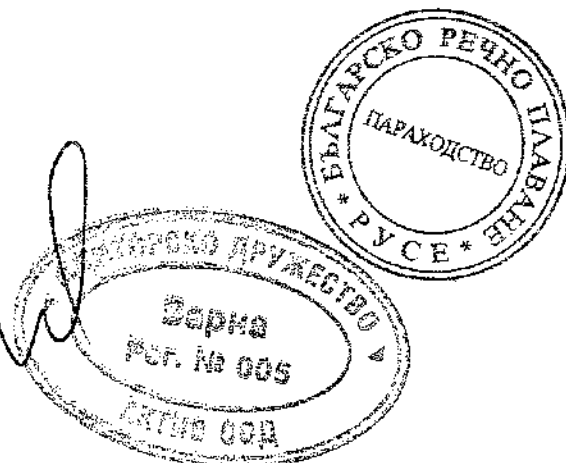
Съставил:
/Георги Невелчев/

Дата: 19 април 2019 г.

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

Управляващо дружество
Параходство Българско речно плаване АД
Изда Костова:
управител: Симеон Симеонов

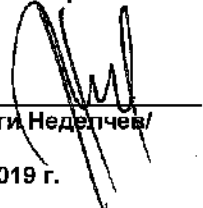

Поясненията към консолидирания финансов отчет от стр. 7 до стр. 56 представляват неразделна част от него.

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Премиен резерв	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието-майка	Неконтролиращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2017 г.	35 709	9 403	24 506	10 693	80 311	489	80 800
Продажба на дял в дъщерни предприятия без загуба на контрол	-	-	-	1 461	1 461	3 269	4 730
Сделки със собствениците	-	-	-	1 461	1 461	3 269	4 730
(Загуба)/Печалба за годината	-	-	-	(1 500)	(1 500)	10	(1 490)
Друга всеобхватна загуба, нетно от данъци:							
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	(21)	-	(21)	-	(21)
Общо всеобхватна загуба за годината	-	-	(21)	(1 500)	(1 521)	10	(1 511)
Прехвърляне на преоценка в неразпределена печалба, нетно от данъци	-	-	(21)	21	-	-	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	35 709	9 403	24 464	10 675	80 251	3 768	84 019

Съставил:
Георги Неделчев

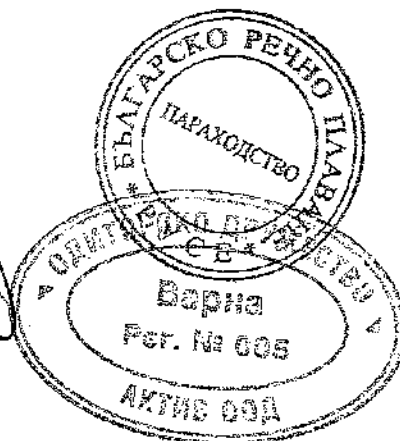
Дата: 19 април 2019 г.

Изпълнителен директор:
Тихомир Митев

Изпълнителен директор:
Румен Попов

ЗАВЕРИЛ.

регистрационен одитор № 6
Надя Костова:
упразнител: Симеон Симео

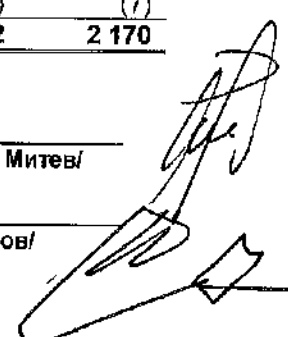

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	18 813	20 384
Плащания към доставчици	(9 348)	(10 794)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(7 484)	(7 127)
Постъпления от възстановени данъци, различни от данък върху дохода	517	412
Плащания за данъци върху дохода	(119)	(37)
Плащания за данъци, различни от данък върху дохода	(1 432)	(1 118)
Други постъпления от оперативна дейност, нетно	(176)	194
Нетен паричен поток от оперативна дейност	771	1 914
Инвестиционна дейност		
Придобиване на машини и съоръжения	(392)	(519)
Постъпления от продажба на машини и съоръжения	1 505	412
Придобиване на нематериални активи	(466)	(1 112)
Плащане на концесионни възнаграждения	(347)	(309)
Предоставени заеми и депозити	(1 944)	(1 013)
Постъпления от предоставени депозити	-	106
Получени лихви	5	1
Други	20	-
Получени дивиденди	33.2	335
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(1 619)	(2 099)
Финансова дейност		
Получени заеми	4 870	973
Плащания по заеми	(3 128)	(393)
Плащания на лихви	(392)	(95)
Други плащания за финансова дейност	(16)	(65)
Нетен паричен поток от финансова дейност	1 334	420
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	486	235
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	2 168	1 932
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти, нетно	(2)	(7)
Пари и парични еквиваленти в края на годината	18 2 652	2 170

Съставил:
/Георги Неделчев/

Дата: 19 април 2019 г.

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

ЗАВЕРИЛ.
регистрационен одитор № 0207
Надя Кострова:
управител: Симеон Симов

Съдържание

	Страница
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на Параходство Българско речно плаване АД и неговите дъщерни предприятия („Групата“) се състои в търговско корабоплаване по река Дунав, в това число: превоз на товари по воден път и в комбиниран транспорт, превоз на пътници и багаж, наемане и отдаване на кораби, други плавателни и други транспортни средства, буксировка и тласкане на плавателни средства и товари, корабно снабдяване, извършване на речни и морски услуги и други помощни търговски и технически дейности и операции, свързани с търговското мореплаване, осъществяване дейност на специализиран пристанищен оператор, чрез извършване на пристанищни дейности, свързани с обработка на ро-ро и фериботни товари, фрахтова и транспортно-спедиционна дейност, търговско представителство, посредничество и корабно агентиране, вътрешна и външна търговия, кораборемонт за свои и чужди нужди, инвеститорска и инженерингова дейност, научно-развойна дейност, подготовка и квалификация на кадри, други видове търговска дейност, за които няма нормативна забрана. В своята дейност предприятието майка може да сключва сделки в страната и чужбина, включително да придобива и отчуждава недвижими и движими вещи и вещни права, ценни книги, права върху изобретения, търговски марки, ноу-хау и други обекти на интелектуалната собственост, да предявява и отговаря по искове, свързани с дейността му и спазване на действащото законодателство. Допълнителен предмет на дейност е: производствена, търговска и други дейности с горива, петролни, нефтохимически, химически и други продукти. Групата извършва и дейности по производство на палубни кранове, механизми на корпуси, надстройките, стоманени конструкции, оборудване и друга машиностроителна продукция, ремонт на селскостопанска техника.

Предприятието–майка, Параходство Българско речно плаване АД е акционерно дружество, чието седалище и адрес на управление е в Република България, с адрес гр. Русе, пл. Отец Паисий № 2. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 827183719.

Акциите на предприятието–майка са регистрирани на Българска фондова борса – София АД.

Предприятието–майка се управлява чрез двустепенна система на управление, включваща Надзорен и Управителен съвет.

Към 31 декември 2018 г. съставът на органите на управление е както следва:

Членове на Надзорния съвет:

- Химимпорт АД;
- Българска Корабна Компания ЕАД;
- Тодор Йотов Йотов.

Членове на Управителния съвет:

- Тихомир Иванов Митев;
- Любомир Тодоров Чакъров;
- Александър Димитров Керезов;
- Йордан Стефанов Йорданов;
- Румен Стефанов Попов;
- Драгомир Неделчев Кочанов;
- Кремена Николова Йорданова.

През 2018 г. Дружеството–майка се представлява от изпълнителните директори – Тихомир Иванов Митев, Драгомир Неделчев Кочанов и Румен Стефанов Попов, както следва:

До 17.09.2018 г. Дружеството–майка се представлява от Изпълнителните директори Тихомир Иванов Митев и Драгомир Неделчев Кочанов – само заедно.

Считано от от 17 септември 2018 г. Дружеството–майка се представлява от Изпълнителните директори: Тихомир Иванов Митев само заедно с Румен Стефанов Попов или с Драгомир Неделчев Кочанов.

Мажоритарният собственик на предприятието–майка е Българска Корабна Компания ЕАД, чиито инструменти на собствения капитал не се котира на фондова борса. Собственик на Българска Корабна Компания ЕАД е Химимпорт АД, регистрирано в Република България, чиито инструменти на собствения капитал се котира на Българска фондова борса София АД.

Броят на персонала на Групата към 31 декември 2018 г. е 371 души.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

През 2018 г. Групата отчита нетна загуба за периода в размер на 2 149 хил. лв. Текущите задължения на Групата надвишават сумата на текущите му активи с 1 107 хил.лв. за годината, приключваща на 31 декември 2018 г. и с 2 884 хил.лв. към края на предходната година

Въпреки това финансовото състояние на Групата се счита за стабилно, тъй като капиталовите съотношения за дейността ѝ показват стабилен дял на собствения капитал при осигуряване на финансиране. Въпреки тази преценка на ръководството на Групата, са налице обстоятелства, които показват значителна несигурност, която може да породی съществено съмнение относно възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на собствениците и други източници на финансиране.

В резултат на извършения преглед на дейността, Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Групата, както и поради продължаващата финансова подкрепа от собствениците, Групата ще има достатъчно ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и счита, че принципът за действащо предприятие е уместно използван. Направените прогнози за бъдещото развитие на Групата, са съобразени с възможните влияния върху търговската му дейност и индикират, че Групата би следвало да продължи обичайната си дейност, без да се предприемат съществени промени в нея.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи, както и нов модел на очакваните кредитни загуби за обезценка на финансови активи.

При прилагането на МСФО 9 Групата е използвала преходното облекчение и е избрала да не преизчислява предходни периоди. Разлики, възникващи от прилагането на МСФО 9, във връзка с класификация, оценяване и обезценка се признават в неразпределената печалба.

Прилагането на МСФО 9 е засегнало следните области:

- * Класификация и оценяване на финансовите активи на Групата

Ръководството държи финансови активи, за да събира свързаните с тях договорни парични потоци.

Позиция във финансовия отчет	Категория по МСС 39	Категория по МСФО 9	Бизнес модел
Пари и парични еквиваленти	Кредити и вземания	Дългови инструменти, по амортизирана стойност	Държани за събиране
Търговски вземания	Кредити и вземания	Дългови инструменти, по амортизирана стойност	Държани за събиране
Предоставени заеми (на свързани лица)	Кредити и вземания	Дългови инструменти, по амортизирана стойност	Държани за събиране

- * Обезценка на финансови активи по модела на очакваните кредитни загуби

Моделът на очакваните кредитни загуби има ефект предимно върху търговските вземания на Групата, както и предоставени заеми. За активи по договор, произтичащи от МСФО 15 и за търговски вземания Групата прилага опростен подход за признаване на очакваните кредитни загуби, тъй като те не съдържат съществен компонент на финансиране.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 15 "Приходи от договори с клиенти" и свързаните разяснения към МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (наричан по-нататък МСФО 15) заместват МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“, както и няколко разяснения свързани с приходите. Новият стандарт е приложен ретроспективно без преизчисление, като кумулативният ефект от първоначалното прилагане е признат като корекция на началното салдо на неразпределената печалба към 1 януари 2018 г. В съответствие с преходните разпоредби, МСФО 15 се прилага само към договори, които не са приключени към 1 януари 2018 г.

Прилагането на МСФО 15 засяга главно приходи, които се признават с течение на времето, в случаите в които, през съответния период, Групата е страна по договори за извършване такъв вид услуги.

Въпреки че това представлява значително ново ръководство, изпълнението му няма съществено въздействие върху времето или сумата на приходите, признати от Групата през всяка една година.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г, но нямат ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“ (изменен) - Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- КРМСФО 22 „Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Групата, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезли все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата:

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) - Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) - Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., все още не са приети от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.).

Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

През 2018 г. нито едно от горепосочените условия не е на лице и поради това консолидираният финансов отчет на Групата е представен с един сравним период.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2018 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Не контролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и не контролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво не контролиращо участие.

4.4. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на не контролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени не контролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието - майка.

4.5. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Групата и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните притежаващи съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието. Инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по метода на собствения капитал.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал“. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които делът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по средния курс за отчетния период. Валутните курсови разлики водят до увеличение или намаление на другия всеобхватен доход и се признават в резерва от преизчисления в собствения капитал.

4.7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Групата има два основни бизнес сегмента – „Транспортна и пристанищна дейност“ и „Производствена дейност“. Дейността на сегмент „Транспортна и пристанищна дейност“ включва: превоз на товари по воден път и комбиниран транспорт, превоз на пътници и багаж, морски и навигационни услуги, буксирна дейност, включително и извършване на пристанищна услуга буксировка, влачене или тласкане на кораби, агентирание, чартиране и фрахтоване на кораби, опериране на кораби, следиторска и комплексна транспортна дейност в страната и чужбина и дейност като пристанищен оператор. Сегмент „Производствена дейност“ включва производство на палубни кранове, механизми на корпуси, надстройки, стоманени конструкции, оборудване и друга машиностроителна продукция, ремонт на селскостопанска техника.

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Освен това, активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти. През представените отчетни периоди не са идентифицирани такива активи.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповторяеми събития. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.8. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на услуги, продукция, други приходи и финансови приходи. Приходите са представени в пояснения 23, 24, 25, 29.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена.
- Вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.8.1. Продажба на материални запаси

Продажбата на материални запаси включва продажба на продукция, материали. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените материални запаси. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел материалните запаси без възражение.

4.8.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват: товарни превози, фериботна дейност, реморкаж, наем на плавателни съдове, ремонтни дейности, пристанищни, производствени и други услуги.

4.8.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.9. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им в съответствие с принципите на начисляване и съпоставимост.

4.10. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“.

4.11. Нематериални активи

Нематериалните активи включват софтуер, права върху индустриална собственост, подобрения на наети активи и други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават

в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• Софтуер	2 - 5 години
• Права върху индустриална собственост	30 - 35 години
• Подобрения по наети активи	24 - 33 години
• Други	3 - 33 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на други нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 500 лв.

4.12. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	11 - 61 години
• Машини и оборудване	3 - 28 години
• Транспортни средства	4 - 71 години
• Съоръжения	3 - 30 години
• Други	2 - 7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „(Загуба)/Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 500 лв.

4.13. Отчитане на лизинговите договори

Групата като лизингополучател

Всички лизингови договори, които не отговарят на дефиницията за финансов лизинг, се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Групата като лизингодател

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

4.14. Тестове за обезценка на нематериални активи, имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност на активите от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. За активите на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.15. Инвестиционни имоти

Модел на цената на придобиване.

Групата отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в консолидирания финансов отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на активите, класифицирани като инвестиционни имоти, който е между 1 и 61 години.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи“ и ред „Други разходи“, и се признават, както е описано в пояснение 4.8 и пояснение 4.9.

4.16. Финансови инструменти съгласно МСФО 9, считано от 01.01.2018 г.

4.16.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.16.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без реклассификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Други разходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.16.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Преценката и калкулацията на очакваните загуби от обезценка се базира на сроковете за погасяване и събираемостта на вземанията на Групата през последните 36 месеца преди 31 декември 2017 г. или съответно на 1 януари 2018 г, както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период. Предвид не големия брой контрагенти с остатъчни салда в края на разглежданите периоди, се извършва индивидуален преглед на събираемостта и други съпътстващи фактори, на всеки един от тях, за постигане на по-голяма точност при определяне на очакваните загуби от обезценка.

По отношение на подхода за обезценка на предоставените заеми, Групата извършва индивидуална преценка при формиране на методология за изчисляване и отчитане на загубите от обезценка, в зависимост от контрагента, условията, начините на усвояване и погасяване. За целите на определяне на очакваните кредитни загуби се прилага процент на дисконтиране, базиран на лихвения процент по предоставения заем.

При извършването на преценка и решение относно отчитане на резултата от процедурата по калкулиране на обезценката, се вземат предвид постановките на Концептуална рамка за финансово отчитане относно съществеността. Информацията е съществена, ако нейното пропускане или неправилно отчитане би могло да повлияе върху решенията, които основните потребители на финансовите доклади с общо предназначение вземат на базата на тези доклади, предоставящи финансова информация относно конкретно отчитащо се предприятие. С други думи, нивото на същественост е специфичен за конкретното предприятие аспект на уместността, базиран на естеството, на размера или и на двете, на позициите, за които се отнася информацията в контекста на финансовия отчет на отделното предприятие.

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Групата класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и предоставени заеми.

• Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като

използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.16.4. Обезценка на финансовите активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби - моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Групата и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Групата използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби индивидуално за всеки клиент с налична експозиция към края на периода.

Групата пристъпва към обезценка на стойностите, които са с изтекъл срок над 90 дни, на база индивидуален анализ за всеки отделен клиент.

4.16.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е

определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.16.6. Финансови инструменти, съгласно МСС 39, до 31 декември 2017

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по оделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или „Други финансови позиции“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“

4.17. Материални запаси

Материалните запаси включват горива, смазочни материали, продукция, незавършено производство, резервни части и други материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на

балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.18. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.23.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.19. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца и парични еквиваленти, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.20. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието-майка.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесенния капитал, нетно от данъчни облекчения.

Другите резерви включват:

- законови резерви, общи резерви;
- резерви от ревалоризация;
- преоценъчен резерв на нефинансови активи – включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи;
- резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи – включва актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на предприятието-майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.21. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати, надници, социални осигуровки и други задължения.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение.

Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на очаквано ниво на инфлацията, ръста на средната работна заплата за страната през последните четири години, текучество на персонала и смъртност. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени правителствени облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход. Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.22. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно сročността или сумата

на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация. При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.23. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.24.

4.23.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.24. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.24.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.14). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите brutни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

През 2018 г. Групата не е претърпяла загуби от обезценка на нетекущи активи.

4.24.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2018 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 9, 10 и 12. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.24.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси е 2 264 хил. лв. (2017 г.: 1 963 лв.).

4.24.4. Очаквани кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между договорните парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които тя очаква да получи. Очакваните кредитни загуби от обезценка са обект на анализ, оценка и калкулация от страна на Ръководството. Преценките се основават на базата на множество фактори, като: възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Допълнителна информация е предоставена в пояснение 17.

4.24.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на обезщетения при пенсиониране на стойност 425 хил. лв. (2017 г.: 433 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени правителствени облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани обезщетенията при пенсиониране и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната

оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31 декември 2018 '000 лв.	участие %	31 декември 2017 '000 лв.	участие %
Маяк-КМ АД	България	производствена	1 178	51.37	1 178	51.37
Интерлихтер – Словакия ЕООД	Словакия	транспортна дейност	12	100.00	12	100.00
Блу Сий Хорайзън Корп.	Сейшели	друга	-	100.00	-	100.00
Порт Пристис ООД	България	пристанищна	-	-	55	55.00
Порт Инвест ЕООД	България	пристанищна	1 600	100.00	1 600	100.00
			2 790		2 845	

Групата включва едно дъщерно предприятие с неконтролиращо участие (НКУ).

Име на дъщерното предприятие	Дял на участието и правата на глас на НКУ 2018	Дял на участието и правата на глас на НКУ 2017	Общ всеобхватен доход, разпределен на НКУ 2018	Общ всеобхватен доход, разпределен на НКУ 2017	Натрупани НКИ 2018	Натрупани НКИ 2017
Маяк – КМ АД	48.63 %	48.63 %	11	2	3 696	3 707

През 2018 г. и 2017 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие.

По-долу е представена обобщена финансова информация за Маяк-КМ АД преди вътрешногрупови елиминации:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи активи	2 456	2 579
Текущи активи	6 789	6 598
Общо активи	9 245	9 177
Нетекущи пасиви	73	88
Текущи пасиви	1 571	1 466
Общо пасиви	1 644	1 554
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието-майка	3 905	3 916
Неконтролиращи участия	3 696	3 707
Приходи	2 004	2 587
Печалба за годината, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	(11)	19
Печалба за годината, отнасяща се до неконтролиращото участие	(11)	1
Печалба за годината	(22)	20

Друг всеобхватен доход за годината отнасящ се до собствениците на предприятието-майка

-

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се до собствениците на предприятието-майка	(11)	19
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се до неконтролиращото участие	(11)	1
Общо всеобхватен доход за годината	(22)	20
Нетни парични потоци от оперативна дейност	26	304
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(13)	(21)
Нетни парични потоци от финансова дейност	-	-
Нетен паричен поток	13	283

6. Промени на контролиращото участие

6.1. Продажба на контролиращо участие през 2018 г.

През декември 2017 г. Групата продаде дялово участие (42.88 %) в своето дъщерно дружество Маяк-КМ АД за парична сума в размер на 4 730 хил. лв., като по този начин намали своето контролиращо участие от 94.25 % на 51.37 %.

Балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество Маяк-КМ АД, признати в консолидирания финансов отчет, възлиза на 7 640 хил. лв. Групата е признала намаление на неконтролиращото участие в размер на 43 хил. лв. и намаление на неразпределената печалба в размер на 6579 хил. лв. Значителна сума от намалението на неразпределената печалба е в резултат от прилагането на МСФО 9 "Финансови инструменти".

6.2. Продажба със загуба на контрол

През октомври 2018 г. Групата продаде дялово участие (36.00 %) в своето дъщерно дружество Порт Пристис ООД за парична сума в размер на 40 хил. лв., като по този начин намали своето контролиращо участие от 55.00 % на 19.00 %.

Балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество Порт Пристис ООД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 122 хил. лв. Балансовата стойност на инвестицията е 23 хил.лв.

	‘000 лв.
Общо прехвърлено възнаграждение	40
Продаден дял в нетните активи на дружество Порт Пристис ООД	(36)
Увеличение на неразпределената печалба	4

Промените в контролиращото участие на Групата в асоциираното дружество Порт Пристис ООД могат да бъдат представени, както следва:

	‘000 лв.
Контролиращо участие в началото на годината	55
Ефект от намалението на контролиращото участие	(36)
Дял от всеобхватния доход	-
Контролиращо участие в края на годината	19

	2018 ‘000 лв.
Общо нетни активи към 1 януари	122
Печалба за годината	2

Разпределени дивиденди	-
Общо нетни активи към 31 декември	124
Дялово участие на Групата	19 %
Балансова стойност към 31 декември	23

7. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Балансовата стойност на инвестициите, отчитани по метода на собствения капитал, е както следва:

	Пояснение	2018	2017
Инвестиции в съвместни предприятия	7.1	5 571	7 069
Инвестиции в асоциирани предприятия	7.2	3 197	2 642
Общо инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		8 768	9 711

Печалбата на Групата от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал, е както следва:

	Пояснение	2018	2017
Инвестиции в съвместни предприятия	7.1	(1 514)	1 707
Инвестиции в асоциирани предприятия	7.2	532	623
Общо печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		(982)	2 330

7.1. Съвместни предприятия

Групата има едно съвместно предприятие – Варнафери ООД. Дружеството е учредено и регистрирано в Република България, където е и мястото на осъществяване на дейността му. Основната дейност на дружеството се състои в извършване на превози, включително и фериботни на товари по море; придобиване и управление на морски кораби; външнотърговска и вътрешнотърговска дейност; консултантски услуги в сферата на морския транспорт; комисионерство. И през двата сравними периода Групата притежава 50 % от дяловете на съвместното предприятие.

Инвестицията във Варнафери ООД се отчита по метода на собствения капитал в съответствие с МСС 28. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съвместното предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (включително корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика. Обобщена финансова информация за Варнафери ООД е представена по-долу:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи активи	21 956	24 162
Текущи активи в т.ч	738	898
Пари и парични еквиваленти	172	255
Други текущи активи	566	643
Общо активи	22 694	25 060
Нетекущи пасиви	74	3 319
Финансови пасиви (с изключение на търговските и други	74	3 319

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
задължения и провизиите)		
Текущи пасиви	11 512	7 604
Финансови пасиви (с изключение на търговските и други задължения и провизиите)	10 746	6 763
Други текущи пасиви	766	841
Общо пасиви	11 586	10 923
Нетни активи	11 108	14 137
Приходи	7 215	9 350
Разходи за амортизация	(2 083)	(2 039)
Разходи за лихви	(514)	(549)
Разходи за данъци върху дохода	(51)	(37)
Общ всеобхватен доход за годината	(3 029)	3 414

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестицията във Варнафери ООД е представено, както следва:

	2018	2017
Балансова стойност към 1 януари	7 069	5 362
Общо нетни активи към 1 януари	14 137	10 723
Общ всеобхватен доход за годината	(2 995)	3 414
Общо нетни активи на към 31 декември	11 142	14 137
Дялово участие на Групата	50%	50%
Балансова стойност на инвестицията към 31 декември	5 571	7 069

През 2018 г. и 2017 г. не са получавани дивиденди от съвместното предприятие.

Варнафери ООД не е борсово дружество.

Условните задължения, свързани с инвестиции в съвместното предприятие са представени в пояснение 38.

7.2. Асоциирани предприятия

И през двата сравними периода Групата притежава 41 % от правата на глас и собствения капитал на дружество Ви Ти Си АД, учредено и регистрирано в България, гр. Варна с основен предмет на дейност швартовка и буксировка на морски кораби.

Инвестицията е отчетена по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на асоциираното предприятие е 31 декември.

Дяловете на асоциираното предприятие не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котирани цени на активен пазар.

Обобщена финансова информация за асоциираното предприятие на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на асоциирано предприятие:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи активи	6 177	4 281
Текущи активи	2 079	2 703
Общо активи	8 256	6 984

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи пасиви	380	383
Текущи пасиви	134	157
Общо пасиви	514	540
Нетни активи	7 742	6 444
Приходи	5 734	5 974
Печалба за годината, нетно от данъци	1 298	1 520
Общо всеобхватен доход за годината	1 298	1 520
Дивиденди, получени от асоциираното предприятие	-	335

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестицията във Ви Ти Си АД е представено, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Общо нетни активи към 1 януари	6 444	5 741
Печалба за годината	1 298	1 520
Разпределени дивиденди	-	(817)
Общо нетни активи към 31 декември	7 742	6 444
Дялово участие на Групата	41 %	41 %
Балансова стойност на инвестицията към 1 януари	2 642	2 354
Разпределени дивиденди	-	(335)
Дял от печалбата	532	623
Балансова стойност към 31 декември	3 174	2 642

Всички трансфери на парични средства към Групата, например изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 2/3 от всички собственици на асоциираното предприятие. През 2018 г. Групата не е получавала дивиденди от Ви Ти Си АД, а през 2017 г. е получила 335 хил. лв.

Групата няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с нейната инвестиция в асоциираното предприятие.

8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.7: „Транспортна и пристанищна дейност“ и „Производствена дейност“. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Транспортна и пристанищна дейност	Производствена дейност	Общо
	2018 '000 лв.	2018 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от:			
- външни клиенти	14 751	2 004	16 755
- други приходи	876	-	876

Приходи на сегмента	15 627	2 004	17 631
Промени в наличностите на готова продукция и незавършеното производство	-	44	44
Разходи за материали	(3 546)	(600)	(4 146)
Разходи за персонал	(4 915)	(877)	(5 792)
Амортизация и обезценка на нефинансови активи	(2 436)	(135)	(2 571)
Други разходи	(5 767)	(492)	(6 259)
Оперативна загуба на сегмента	(1 037)	(56)	(1 093)
Активи на сегмента	92 602	9 245	101 847
Пасиви на сегмента	19 507	1 644	21 151

	Транспортна и пристанищна дейност	Производствена дейност	Общо
	2017 '000 лв.	2017 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от:			
- външни клиенти	16 445	2 589	19 014
- други приходи	718	18	736
Приходи на сегмента	17 163	2 587	19 750
Промени в наличностите на готова продукция и незавършеното производство	-	45	45
Разходи за материали	(4 505)	(770)	(5 275)
Разходи за персонал	(5 224)	(952)	(6 176)
Амортизация и обезценка на нефинансови активи	(2 534)	(112)	(2 646)
Други разходи	(7 992)	(748)	(8 740)
Оперативна печалба на сегмента	(3 092)	50	(3 042)
Активи на сегмента	98 064	9 177	107 241
Пасиви на сегмента	18 725	1 554	20 279

Информация относно инвестиции на Групата, отчетани по метода на собствения капитал е представена в пояснение 6.

Новопридобитите от сегментите нетекущи активи, различни от финансови инструменти и активи по отсрочени данъци са както следва:

	Транспортна и пристанищна дейност	Производствена дейност	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Към 31 декември 2018 г.	1 040	14	1 054
Към 31 декември 2017 г.	1 766	38	1 804

Общата сума на приходите, оперативната печалба/(загуба) и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	17 631	19 750
Елиминирание на междусегментни приходи	-	-
Приходи на Групата	17 631	19 750
Загуба или печалба		
Оперативна загуба на сегментите	(1 093)	(3 042)
Елиминирание от сделки между сегментите	-	-
Оперативна загуба на Групата	(1 093)	(3 042)
Печалба/загуба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	(966)	2 330
Финансови разходи	(363)	(327)
Финансови приходи	119	62
Други финансови позиции	45	(217)
Загуба на Групата преди данъци	(2 258)	(1 194)
Разходи/приходи за данъци върху дохода	109	(298)
(Загуба)/Печалба на Групата за годината	(2 149)	(1 490)

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	101 847	107 241
Елиминирание на междусегментни активи	(8 838)	(7 694)
Активи на Групата	93 009	99 547

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Пасиви		
Общо пасиви на сегментите	21 151	20 279
Елиминирание на междусегментни пасиви	(5 372)	(4 751)
Пасиви на Групата	15 779	15 528

През представените отчетни периоди не са отчетени неразпределени оперативни приходи, разходи и активи.

Приходите на Групата могат да бъдат анализирани за основните видове продукти и услуги както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Товарни превози	6 884	9 750
Пристанищна дейност	4 315	4 598
Продажба на готова продукция	1 898	2 109
Наеми на плавателни съдове	802	275
Фериботна дейност	767	432
Реморкаж	229	208
Други приходи от продажби	365	653
Общо приходи от продажби	15 260	18 025

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Отписани задължения	-	377
Наеми на недвижими имоти	165	162
Продажба на скрап	394	88
Други	307	109
Общо други приходи	866	736
Приходи от продажба на нетекущи активи, брутно	1 505	989
Общо приходи на Групата	17 631	19 750

9. Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват софтуер, права върху индустриална собственост, подобрения по наети активи, разходи за придобиване и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Софтуер '000 лв.	Права върху индустриална собственост '000 лв.	Подобрения по наети активи '000 лв.	Разходи за придобиване '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2018 г.	176	250	3 715	1 236	504	5 881
Новопридобити активи	-	-	206	260	-	466
Трансфер на активи	-	-	1 467	(1 467)	-	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	176	250	5 388	29	504	6 347
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2018 г.	(175)	(44)	(368)	-	(328)	(915)
Амортизация	(1)	(7)	(171)	-	(43)	(223)
Салдо към 31 декември 2018 г.	(176)	(51)	(539)	-	(371)	(1 137)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	-	199	4 849	29	133	5 210

	Софтуер '000 лв.	Права върху индустриална собственост '000 лв.	Подобрения по наети активи '000 лв.	Разходи за придобиване '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2017 г.	176	250	3 500	295	509	4 730
Новопридобити активи	-	-	215	941	2	1 158
Отписани активи	-	-	-	-	(7)	(7)
Салдо към 31 декември 2017 г.	176	250	3 715	1 236	504	5 881
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2017 г.	(173)	(37)	(213)	-	(276)	(699)
Амортизация	(2)	(7)	(155)	-	(59)	(223)
Амортизация на отписани активи	-	-	-	-	7	7
Салдо към 31 декември 2017 г.	(175)	(44)	(368)	-	(328)	(915)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	1	206	3 347	1 236	176	4 966

През 2018 г. Групата отчита въведени в експлоатация нематериални активи на обща стойност 1 933 хил. лв. след финализиране на процеса по придобиване на активите и извършване на рекласификация (трансфер) от разходи за придобиване на нетекущи активи.

Правата върху индустриална собственост с балансова стойност към 31 декември 2018 г. в размер на 199 хил. лв. (2017 г.: 206 хил. лв.) включват еднократни концесионни възнаграждения по договори за концесия с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. За повече информация относно договорите за концесия вижте пояснение 37.

Подобренията по наети активи в размер на 4 849 хил. лв. (2017 г.: 3 347 хил. лв.) включват подобрения по обектите на концесия.

Към 31 декември 2018 г. в групата на „Разходи за придобиване“ с балансова стойност 29 хил. лв. са включени подобрения на наети активи в процес на изграждане за проектиране и изграждане на специализирани складове във връзка с изпълнение на инвестиционна програма по концесионен договор.

Другите нематериални активи включват предимно план за развитие, геоложки проучвания и проекти за плавателни средства, с балансова стойност към 31 декември 2018 г. в размер на 133 хил. лв. (2017 г.: 176 хил. лв.).

И през двата сравними периода договорите за покупка на нематериални активи, по които Групата е страна, са свързани главно с извършване на подобрения върху обекти на концесия по договори с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

През 2018 г. те касаят рехабилитация на настилка, подходи и открита складова площ. През 2019 г. се предвижда рехабилитация на настилка в подкрановата зона и на подходи и открити складови площи и настилка на открити складови площи и др.

Групата има поети ангажименти за изграждане и закупуване на активи във връзка с изпълнението на инвестиционни програми върху обектите на концесия по договори с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (вж. пояснение 37).

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Групата не е заложила нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства, разходи за придобиване на нетекущи активи и други. Балансовата им стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2018 г.	525	3 043	10 122	4 623	58 571	421	250	77 555
Новопридобити активи	-	20	220	41	232	6	447	966
Отписани активи	-	-	(4)	(1)	(1 629)	-	(548)	(2 182)
Салдо към 31 декември 2018 г.	525	3 063	10 338	4 663	57 174	427	149	76 339
Амортизация и обезценка								
Салдо към 1 януари 2018 г.	-	(846)	(5 249)	(1 809)	(19 083)	(397)	(116)	(27 500)
Амортизация на отписани активи	-	-	3	1	754	-	-	758
Амортизация	-	(82)	(658)	(236)	(1 275)	(6)	-	(2 257)
Салдо към 31 декември 2018 г.	-	(928)	(5 904)	(2 044)	(19 604)	(403)	(116)	(28 999)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	525	2 135	4 434	2 619	37 570	24	33	47 340

	Земя	Страни	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2017 г.	525	3 058	10 085	4 570	61 117	445	167	79 967
Новопридобити активи	-	-	41	56	448	-	101	646
Отписани активи	-	(15)	(4)	(3)	(2 994)	(24)	(18)	(3 058)
Салдо към 31 декември 2017 г.	525	3 043	10 122	4 623	58 571	421	250	77 555
Амортизация и обезценка								
Салдо към 1 януари 2017 г.	-	(781)	(4 505)	(1 591)	(18 457)	(410)	(116)	(25 860)
Амортизация на отписани активи	-	1	3	3	659	24	-	690
Амортизация	-	(67)	(747)	(221)	(1 285)	(10)	-	(2 330)
Салдо към 31 декември 2017 г.	-	(847)	(5 249)	(1 809)	(19 083)	(396)	(116)	(27 500)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	525	2 196	4 873	2 814	39 488	25	134	50 055

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Групата има поети ангажименти за придобиване на материални активи във връзка с изпълнението на инвестиционни програми върху обектите на концесия по договори с Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (вж. пояснение 37).

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложен като обезпечение по задължения (вж. пояснение 21), е представена, както следва:

Балансова стойност към:	Земи	Сгради	Машини оборудване	Съоръ- жения	Транс- портни средства	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
31 декември 2018 г.	398	302	99	2	1 893	2 692
31 декември 2017 г.	-	2	338	12	883	1 235

11. Лизинг

11.1. Оперативен лизинг като лизингополучател

Групата е наемател на недвижими имоти (основно складове), оборудване по договори за наем.

Бъдещите минимални плащания по оперативен лизинг на Групата са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2018 г.	29	32	61
31 декември 2017 г.	29	32	61

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 29 хил. лв. (2017 г.: 29 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Договорите за оперативен лизинг на Групата не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъчен лизинг или допълнителен дълг.

11.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Групата отдава под наем при условията на оперативен лизинг недвижими имоти. Бъдещите минимални постъпления на Групата от тях са както следва:

	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
Към 31 декември 2018 г.	34	14	48
Към 31 декември 2017 г.	53	16	69

Групата е наемодател по договори за оперативен лизинг на плавателни съдове. Договорите с наемателите се сключват за определен брой месеци или рейса, като тези срокове включват и прекъсвания. Бъдещите минимални постъпления по оперативния лизинг на Групата за отдадени под наем плавателни съдове не могат да бъдат определени надеждно, поради формирането им на база ден в експлоатация. Лизинговите договори не са неотменяеми.

Лизинговите постъпления по договорите за оперативен лизинг по видове отдадени под наем активи, признати като приход за текущия и сравнителния период са както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от наем на плавателни съдове	802	275
Приходи от наем на недвижими имоти	75	77
	<u>877</u>	<u>352</u>

Групата отдава инвестиционни имоти по договори за оперативен лизинг. Подробна информация за тях е представена в пояснение 12.

12. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи и сгради в страната, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Промените в балансовите стойности, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	'000 лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2018 г.	20 189
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>20 189</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2018 г.	(328)
Амортизация	(92)
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>(420)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	<u>19 769</u>

	'000 лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2017 г.	20 189
Салдо към 31 декември 2017 г.	<u>20 189</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2017 г.	(235)
Амортизация	(93)
Салдо към 31 декември 2017 г.	<u>(328)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	<u>19 861</u>

Към датата на финансовия отчет балансовата стойност на инвестиционните имоти е разумно приближение на тяхната справедлива стойност. Тази преценка на ръководството е установена на база пазарни проучвания и консултации с експерти.

Инвестиционните имоти не са заложили като обезпечение по задължения.

Инвестиционните имоти са отдавани под наем по множество договори за оперативен лизинг на помещения или част от тях, както и други обекти с месечен наем до 2 хил. лв.

Приходите от наеми за 2018 г., възлизащи на 88 хил. лв. (2017 г.: 87 хил. лв.), са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“. Не са признавани условни наеми.

Преките оперативни разходи в размер на 92 хил. лв. са отчетени на ред „Други разходи“ (2017 г.: 91 хил. лв.), които предимно се отнасят за неотдадени под наем имоти, които не генерират приходи от наеми и през двата сравними периода.

Лизинговите договори не са неотменяеми за срока на лизинга. Бъдещите минимални лизингови постъпления към 31 декември 2018 г. са представени, както следва:

	Минимални лизингови постъпления		
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
Към 31 декември 2018 г.	26	67	93
Към 31 декември 2017 г.	26	67	93

13. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи на разположение за продажба:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба:		
Дялове и акции	24	24
	24	24

Справедливата стойност на горепосочените финансови инструменти не може да бъде определена, тъй като не се котира на фондова борса към датата на консолидирания финансов отчет. Поради това, дяловете и акциите са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по цена на придобиване.

14. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2018 г. '000 лв.	Признати в другия всеобхватен доход '000 лв.	Признати в печалбата или загубата '000 лв.	31 декември 2018 г. '000 лв.
Нетекущи активи				
Нематериални активи	36	-	16	52
Имоти, машини и съоръжения	1 670	-	(36)	1 634
Дългосрочни инвестиции	207	-	-	207
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(32)	-	(100)	(132)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(29)	1	(6)	(34)
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(197)	-	49	(148)
Търговски и други задължения	(19)	-	(62)	(81)
	1 636	1	(139)	1 498
Отсрочени данъчни активи	(277)			(395)
Отсрочени данъчни пасиви	1 913			1 893

Отсрочените данъци за сравнителния период 2017 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2017 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2017 г.
-----------------------------------	---------------------	--	---	------------------------

	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи				
Нематериални активи	26	-	10	36
Имоти, машини и съоръжения	1 655	-	15	1 670
Дългосрочни инвестиции	(5)	-	212	207
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(36)	-	4	(32)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(24)	(3)	(2)	(29)
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(165)	-	(32)	(197)
Търговски и други задължения	(18)	-	(1)	(19)
	<u>1 433</u>	<u>(3)</u>	<u>206</u>	<u>1 636</u>
Отсрочени данъчни активи	(248)			(277)
Отсрочени данъчни пасиви	1 681			1 913

Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до преоценката на задължения по планове с дефинирани доходи (вж. пояснение 19.3).

15. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Основни материали и резервни части	1 563	1 424
Горива и смазочни материали	232	261
Незавършено производство	257	214
Продукция	30	29
Други	182	35
Материални запаси	2 264	1 963

През 2018 г. общо 4 146 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2017 г.: 5 275 хил. лв.).

През предходните и текущия период не са извършвани обезценки на материални запаси, в резултат на което през 2018 г. или 2017 г. не е настъпило намаление на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в минали периоди.

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение на задължения.

16. Краткосрочни финансови активи

През отчетния период Групата няма краткосрочни финансови активи.

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия групира финансовите активи в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Всички пазарно търгувани капиталови инструменти и облигации са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса – София АД. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

17. Търговски и други вземания

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Депозити по концесионни договори	-	7
Финансови активи	-	7
Нетекущи други вземания:	-	7
Текущи:		
Търговски вземания, брутно	4 856	2 143
Обезценка на търговски вземания	(4 045)	(1 936)
Търговски вземания, нетно	811	207
Съдебни и присъдени вземания, брутно	523	450
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(369)	(369)
Съдебни и присъдени вземания	154	81
Други вземания	169	4 761
Обезценка на търговски вземания		(2 713)
Други вземания, нетно		2 048
Финансови активи	1 134	2 336
Данъци за възстановяване	233	265
Предоставени аванси	153	154
Други вземания	2	35
Нефинансови активи	388	454
Текущи търговски и други вземания	1 522	2 790
Търговски и други вземания	1 522	2 797

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет, Ръководството на Групата, подпомогнато от независими правни консултанти, е предприело всички необходими действия по уреждането и финализирането на съдебните спорове. Очакванията на Ръководството са, че вземанията ще бъдат уредени в обозримо бъдеще.

18. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	2 600	595
- евро	29	1 431
- щатски долари	-	2
Краткосрочни депозити (в български лева)	-	120
Парични еквиваленти	23	22
Пари и парични еквиваленти	2 652	2 170

Към 31 декември 2018 г. Групата няма блокирани пари и парични еквиваленти.

19. Собствен капитал

19.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на предприятието – майка Параходство Българско речно плаване АД се състои от 35 708 674 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Параходство Българско речно плаване АД.

	2018	2017
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	35 708 674	35 708 674
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	35 708 674	35 708 674

Списъкът на основните акционери на Параходство Българско речно плаване АД е представен, както следва:

	31 декември 2018		31 декември 2017	
	Брой акции	%	Брой акции	%
Българска Корабна Компания ЕАД	27 192 938	76.15	27 192 938	76.15
Други акционери	8 515 736	23.85	8 515 736	23.85
	35 708 674	100.00	35 708 674	100.00

Дружествата в Групата не притежават акции на предприятието майка.

19.2. Премийен резерв

Премийният резерв в размер на 9 403 хил. лв. представлява постъпления, получени в допълнение към номиналната стойност на издадените акции в предходни периоди. Тези постъпления са включени в премийния резерв, намалени с регистрационните и други регулаторни такси и съответните данъчни привилегии.

През 2018 г. и 2017 г. не са емитирани акции.

19.3. Други резерви

	Законови резерви '000 лв.	Други резерви '000 лв.	Общо '000 лв.
Салдо към 1 януари 2017 г.	3 571	20 935	24 506
Друг всеобхватен доход за годината, принадлежаща на собствениците на предприятието майка:			
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	(24)	(24)
Данъчен разход	-	3	3
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	-	(21)	(21)
Прехвърляне на преценка в неразпределена печалба	-	(21)	(21)
Салдо към 31 декември 2017 г.	3 571	20 893	24 464
Друга всеобхватна загуба за годината, принадлежаща на собствениците на предприятието майка:			
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	3	3
Данъчен приход	-	(1)	(1)
Друга всеобхватна печалба за годината след данъци	-	2	2
Прехвърляне на преценка в неразпределена печалба	-	(213)	(213)
Други	-	44	44
Салдо към 31 декември 2018 г.	3 571	20 726	24 297

20. Възнаграждения на персонала

20.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за заплати	(4 476)	(4 767)
Разходи за социални осигуровки	(969)	(957)
Безплатна храна	(321)	(452)
Разходи за персонала	(5 766)	(6 176)

20.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи:		
Планове с дефинирани доходи	313	352
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	313	352
Текущи:		
Задължения за заплати, неизползвани отпуски и почивки	1 674	1 632
Задължения за социални осигуровки	132	143
Планове с дефинирани доходи	112	81
Други задължения към персонала	-	500
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	1 918	2 356

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2019 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с дневни задгранични командировъчни и безплатна храна за персонала.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

		До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
Към 31 декември 2018 г.					
Дължими обезщетения		113	158	210	481
Сkonto	1.2-1.6%	(1)	(13)	(42)	(56)
Дисконтирани парични потоци		112	145	168	425
Към 31 декември 2017 г.					
Дължими обезщетения		82	175	257	514
Сkonto	1.75-2 %	(1)	(15)	(65)	(81)
Дисконтирани парични потоци		81	160	192	433

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	433	381
Разходи за текущ трудов стаж	63	65

Разходи за лихви	6	7
Изплатени суми при пенсиониране	(74)	(44)
Преоценки - актюерски (печалби) от промени в демографските и финансови предположения	(3)	24
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	425	433

При определяне на задълженията за изплащане на дефинирани доходи са използвани следните основни актюерски допускания:

- демографски допускания – отразяват вероятността лицата, назначени на трудов договор да останат при работодателя и в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение. При прилагането на тези допускания се използва таблица за смъртност и се анализира вероятността на оттегляне.
- финансови допускания – прилагат се към развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на новата настояща стойност. Отразяват реалните очаквания за развитието и бъдещия размер на някой основни параметри като доходност на инвестициите, процент на дисконтиране, очаквания процент на увеличение на заплатите, инфлация и др.

	2018	2017
Дисконтов процент	1.2 – 1.6 %	1.75 - 2 %
Очакван процент на увеличение на заплатите	0.5 - 1 %	0.5 - 2 %

Ръководството на Групата е направило тези предположения след консултации с независим актюерски оценител. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на правителствени облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Другите допускания са определени на базата на актуални актюерски предположения и миналия опит на ръководството.

Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за обезщетения при пенсиониране за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

Общата сума на разходите за изплащане на суми по планове с дефинирани доходи на Групата може да бъде представена, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	(63)	(65)
Нетни разходи за лихви	(6)	(7)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(69)	(72)

Разходите за текущ трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ (вж. пояснение 29).

Общата сума, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Актюерски (загуби)/печалби от промени в демографските и финансови предположения, преди данък върху дохода	47	(24)
Общо (разходи)/приходи, признати в другия всеобхватен доход, преди данък върху дохода	47	(24)

Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в основни актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2018 г.:

Промени в значими актюерски предположения	2018		2017	
	Увеличение с 0.5 %	Намаление с 0.5 %	Увеличение с 0.5 %	Намаление с 0.5 %
Дисконтов процент				
(Намаление)/ Увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи	(14)	15	(20)	22
Процент на увеличение на заплатите				
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	15	(14)	8	(4)
Допускане за смъртност				
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(7)	7	(7)	7

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

21. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банков заем	817	385	1 008	769
Лихви	1	2	-	-
Сkonto	-	(2)	-	-
Общо балансова стойност	818	385	1 008	769

Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит в лева, при лихвен процент тримесечен SOFIBOR + 6 процентни пункта надбавка и падеж на последната вноска 21 декември 2020 г. Заемът е обезпечен с несамоходна сухотоварна баржа и дълготрайни материални активи закупени със средства от кредита.

Групата е страна по договор за банков кредит-овърдрафт за оборотни средства в лева, при лихвен процент 3,5% годишно и падеж на последна вноска 20.05.2021 г. Заемът е обезпечен със сграден фонд.

Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

22. Търговски и други задължения

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Текущи:		
Търговски задължения	1 371	2 403
Задължения по концесионни договори	162	201

Други задължения	15	39
Финансови пасиви	1 548	2 643
Получени аванси	286	517
Данъчни задължения	92	332
Други	-	2
Нефинансови пасиви	378	851
Текущи търговски и други задължения	1 926	3 494

Нетната балансова стойност на търговските и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

23. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Товарни превози	6 884	9 750
Пристанищна дейност	4 315	4 598
Продажба на готова продукция	1 898	2 109
Наеми на плавателни съдове	802	275
Фериботна дейност	767	432
Реморкаж	229	208
Други приходи от продажби	365	653
	15 260	18 025

24. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Отписани задължения	-	377
Наеми на недвижими имоти	165	162
Продажба на скрап	394	88
Други	307	109
	866	736

25. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от продажба	1 505	989
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(776)	(1 855)
Печалба от продажба на нетекущи активи	729	(866)

26. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за горива и смазочни материали	(2 974)	(3 840)
Разходи за основни материали	(465)	(611)
Разходи за електроенергия	(397)	(371)
Други	(310)	(453)
	(4 146)	(5 275)

27. Разходи за външни услуги

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за пристанищни и агентийски такси	(1 134)	(1 596)
Разходи за реморкаж (маневриране)	(302)	(363)
Разходи за застраховки	(281)	(433)
Разходи за ремонт и поддръжка	(179)	(341)
Концесионни плащания	(312)	(322)
Независим финансов одит	(9)	(52)
Производствени услуги	(44)	(51)
Други	(980)	(790)
	(3 241)	(3 948)

28. Други разходи

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Задгранични дневни разходи	(1 259)	(1 611)
Себестойност на продадени стоки и други текущи активи	(187)	(438)
Данъци	(237)	(261)
Глоби и неустойки	-	(80)
Обезценени и отписани вземания	(90)	(89)
Разходи за брак на активи	(100)	(496)
Други	(395)	(113)
	(2 268)	(3 088)

29. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:		
Субординиран дълг от акционер	(77)	(75)
Други заеми по амортизирана стойност	(283)	(245)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(360)	(320)
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(3)	(7)
Финансови разходи	(363)	(327)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от лихви върху финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	113	51
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	6	11
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	119	62
Финансови приходи	119	62

30. Други финансови позиции

Другите финансови позиции включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
(Загуба)/ Печалба от промяна във валутните курсове по вземания и задължения, нетно	95	(156)
Банкови такси и комисиони	(50)	(60)
Загуба от продажба на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, класифицирани като държани за търгуване	-	(1)
Други финансови позиции	45	(217)

31. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2017 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
(Загуба)/Печалба на Групата преди данъци	(2 258)	(1 194)
Ефект от вътрешногрупови елиминации	831	2 288
Печалба на Групата, подлежаща на данъчно облагане	(1 427)	1 094
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	-	(109)

Данъчен ефект от:

Намаления на финансовия резултат за данъчни цели

Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели

Текущ разход за данъци върху дохода

99	650
(115)	(631)
(16)	(90)

Отсрочени данъчни разходи:

Възникване и обратно проявление на временни разлики

Разходи за данъци върху дохода

Отсрочени данъчни приходи/ (разходи), признати директно в другия всеобхватен доход

110	(206)
109	(296)
(1)	3

Част от Групата е Интерлихтер – Словакия ЕООД, със седалище Словакия. Данъчните норми в посочената юрисдикция се различават от тези в юрисдикцията на предприятието-майка, но не са повлияли при определянето на разходите за данъци през 2018 г. и 2017 г.

Пояснение 14 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

32. (Загуба)/Доход на акция

Основната (загуба)/ доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната (загуба)/печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основната (загуба)/ доход на акция, както и нетната (загуба)/печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2018	2017
Загуба подлежаща на разпределение (в лв.)	(2 149 000)	(1 490 000)
Среднопретеглен брой акции	35 708 674	35 708 674
Основен доход на акция (в лв. за акция)	(0.06)	(0.04)

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собственици, асоциирани и съвместни предприятия, ключовия управленски персонал и други свързани лица от групата на крайния собственик. Освен това Групата е получила субординирани заеми от мажоритарния си акционер и неговия собственик, по които са начислени лихви.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

33.1. Сделки със собствениците

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Мажоритарен собственик		
- покупка на услуги	(197)	(192)
- разходи за лихви	(77)	(75)
- получени суми по договор за финансова помощ	1 235	-
- изплатени суми по договор за финансова помощ	(932)	-
Собственик на мажоритарния собственик		
- получени суми по договор за финансова помощ	-	159
- разходи за лихви	(143)	(144)

33.2. Сделки с асоциирано предприятие

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
- получени дивиденди от Ви Ти Си АД	-	335

33.3. Сделки със съвместно предприятие

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Варнафери ООД		
- предоставен заем	(1 956)	(989)
- приходи от лихви	113	50

33.4. Сделки с други свързани лица

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Покупка на стоки и услуги	(359)	(462)
Продажба на стоки и услуги	48	9
Приходи от застрахователни обезщетения	97	47
Получени заеми	1 806	814
Погасени заеми	(1 308)	(8)
Разходи за лихви	(71)	(17)
Приходи от лихви	6	11
Предоставени депозити	-	(24)

33.5. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на управителния и надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, вкл. бонуси	(284)	(365)
Разходи за възнаграждения на юридически лица, членове на Надзорен съвет	(10)	(10)
Разходи за компенсиреми отпуски	(13)	(6)
Разходи за социални осигуровки	(25)	(13)
Общо краткосрочни възнаграждения	(332)	(394)

34. Разчети със свързани лица в края на годината

	2017 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи вземания от:		
- съвместно предприятие - заеми	38	35
- други свързани лица	7	398
Общо нетекущи вземания от свързани лица	45	433
Текущи вземания от:		
- собственик на мажоритарния собственик	11	11
- други свързани лица	1 344	1 077
- съвместни предприятия	3 635	1 599
Общо текущи вземания от свързани лица	5 020	2 687
Общо вземания от свързани лица	5 065	3 120
Текущи задължения към:		
- собственици	5 547	5 048
- други свързани лица	2 129	1 157
- ключов управленски персонал	10	16
Общо текущи задължения към свързани лица	7 686	6 221
Общо задължения към свързани лица	7 686	6 221

Групата е заемодател по договори за необезпечени заеми със срок от шест месеца до 6 години и лихвен процент 5 %.

Групата е заемополучател по договори за необезпечена временна финансова помощ с мажоритарния акционер и неговия собственик, при лихвени проценти между 6 % и 8 %.

35. Безналични сделки

През 2018 г. Групата не е извършила са прихващане на търговски разчети с разчети за покупка на нетекущи активи (2017 г.: 2 хил. лв.).

36. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми, вкл. лихви	Краткосрочни заеми, вкл. лихви	Краткосрочни заеми към свързани лица, вкл. лихви '000 лв.	Общо '000 лв.
1 януари 2017	1 153	388	3 804	5 345
Парични потоци:				
Плащания	(63)	(406)	(19)	(488)

Постъпления	-	-	973	973
Непарични промени:				
Начислени лихви	64	20	236	320
Прекласифициране	(385)	385	-	-
31 декември 2017	769	387	4 994	6 150
Парични потоци:				
Плащания	-	(1 158)	(62)	(1 220)
Постъпления	-	1 829	-	1 829
Непарични промени:				
Начислени лихви	-	61	-	61
Прекласифициране	(385)	384	-	(1)
31 декември 2018	384	1 503	4 932	6 819

37. Поети ангажименти

На 20 октомври 2010 г. влиза в сила договорът, подписан между предприятието - майка и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, относно концесия на услуга върху пристанищен терминал „Видин-Север“ и пристанищен терминал „Фериботен комплекс Видин“, части от пристанище за обществен транспорт с национално значение Видин. Договорът е за срок от 30 години.

Концесионното възнаграждение включва:

- еднократно концесионно възнаграждение в размер на 100 хил. лв.
- годишни концесионни възнаграждения, които съдържат фиксирана и променлива част.

Размерът на фиксираното годишно концесионно възнаграждение възлиза на 44 хил. евро (87 хил. лв.).

По договора за концесия предприятието майка се задължава да:

- експлоатира и поддържа обекта на концесия на свой риск;
- да извърши актуализация на генералния план на пристанище Видин относно пристанишните терминали – Обект на концесията;
- да извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- да разработва и представя за одобрение от концедента годишни инвестиционни програми в срок до 30 октомври на предходната година;
- предварително да съгласува и да получи одобрение от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за извършване на подобрения в обекта на концесията, които не са предвидени в съответната годишна инвестиционна програма;
- не променя предназначението на обекта на концесията;
- представя и поддържа банкови гаранции и др.

През осмата договорна година (1 януари 2018 г. – 31 декември 2018 г.) предприятието майка е поело задължение да извърши инвестиции в пристанищни терминали „Видин-Север“ и „Фериботен комплекс Видин“ в размер на 245 хил. лв.

През 2013 г. влиза в сила договор, подписан между Параходство Българско речно плаване АД и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, относно концесия на услуга за предоставяне на концесия за услуга върху пристанищен терминал „Пристанищен терминал Никопол“, част от пристанище за обществен транспорт с национално значение Русе. Договорът е за срок от 35 години и предвижда и гратисен период с продължителност 60 (шестдесет) месеца, който започва да тече от датата на влизане в сила на договора за концесия.

Концесионното възнаграждение включва:

- еднократно концесионно възнаграждение в размер на 5 хил. лв.
- годишни концесионни възнаграждения, които съдържат фиксирана и променлива част.

Годишното концесионно плащане се състои от две части:

- фиксирана част на годишното концесионно плащане в размер на 3 хил. лв. (без ДДС).
- променлива част в размер на 3 % от общия размер на нетните приходи от всички дейности за текущата година, свързани с ползването на обекта на концесията.

За срока на концесията е поето задължение за изпълнение на определени по направления, видове, обем и стойност строителни и монтажни работи и дейности по поддържане, рехабилитация, реконструкция и разширение на пристанищния терминал и осигуряване и поддържане на пристанищно оборудване и други активи и програми в размер на 57 600 лева без ДДС.

По договора за концесия са поети следните задължения:

- управление на пристанищните услуги и на обекта на концесията.
- за изпълнение на предложените планове и програми.
- достигане на средногодишен товарооборот в размер на най-малко 1 600 (хиляда и шестстотин) условни транспортни единици в рамките на първите 5 години от влизане в сила на договора за концесия и достигане на средногодишен товарооборот в размер не по-малък от предложени средногодишен товарооборот в рамките на всеки две години от оставащия период от срока на концесията;
- предоставяне и поддържане на потвърдени безусловни неотменяеми годишни гаранции, издадени от банки, одобрени от концедента;
- застраховане и поддържане на подходяща и достатъчна за извършваната дейност застраховка на обекта на концесия, за своя сметка в полза на Концедента и др.

Предприятието-майка не е достигнало заложения товарооборот по договор за концесия на услуга върху пристанищен терминал „Видин–Север” и пристанищен терминал „Фериботен комплекс Видин”, за което се предвиждат неустойки. Към настоящия момент Групата не е начислила такива, поради невъзможност да бъде определен надежден размер на потенциалните неустойки. Предприятието-майка е иницирирало процедура по изменение на параметрите на концесионния договор, като се очаква комуникацията с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията да се осъществи в рамките на следващите няколко месеца.

Договорът за концесия се прекратява при изтичане на срока на договора, по взаимно съгласие, поради обстоятелства по Закона за концесиите или при виновно неизпълнение на задълженията на една от страните.

През петата инвестиционна година 2018 г. предприятието-майка е поело задължение да извърши инвестиции в Пристанищен терминал Никопол, част от пристанище за обществен транспорт Русе в размер на 1 хил. лв. Отчетната (разплатена) стойност към 31 декември 2018 г. на извършените инвестиции в терминала са в размер на 1 хил. лв.

На 06 март 2013 г. влиза в сила договор, подписан между Групата и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията за предоставяне на концесия на „Пристанищен терминал Лом” – част от пристанище за обществен транспорт Лом, с национално значение – публична държавна собственост за срок от 35 години.

По договора за концесия Групата се задължава да:

- заплаща дължимите концесионни възнаграждения (еднократно концесионно възнаграждение в размер на 150 хил. лв. без ДДС и годишни концесионни плащания, които съдържат фиксирана и променлива част);
- извършва пристанищните услуги на свой риск, като е създават условия за непрекъснатост на предоставянето на услугите и е осигурява достъп до терминалите и осъществяването от тях пристанищни услуги не по-малко от 8 часа в денонощието;
- поддържа и експлоатира обекта на концесия на свой риск, с грижата на добър стопанин и в съответствие с изискванията на действащото законодателство, регламентиращо дейности и действия, произтичащи от договора за концесия;

- извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми. Изпълнението на инвестиционната програма за петата договорна година по отношение задълженията за инвестиции, обхваща периода 01 януари 2018 г – 31 декември 2018 г. и е в размер на 499 хил. лв.;
- оповестява публично цените и условията на предлаганите пристанищни услуги, които предоставя, както и евентуалните отстъпки;
- поддържа инфраструктурата на пристанищния терминал в добро оперативно състояние, като осъществява за своя сметка необходимите ремонти;

38. Условни активи и условни пасиви

През годината са предявени различни правни искове към Групата. Ръководството на Групата счита, че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Групата при уреждането им е малка.

По силата на договор за поръчителство с финансова институция, предприятието-майка, в качеството си на поръчител, се задължава да отговаря пред банката, солидарно със съвместното си предприятие, за всички негови задължения по договор за кредит с банката в размер на 10 800 хил. USD и срок на погасяване 08 ноември 2019 г.

Във връзка със сключени концесионни договори са поддържани банкови гаранции на обща стойност 427 хил. лв., обезпечени със залог върху вземане по депозити.

Съгласно договор за концесия на „Пристанищен терминал Лом“ – част от пристанище за обществен транспорт Лом, Групата следва да поддържа банкови гаранции в установения размер:

- банкова гаранция за изпълнение на Инвестиционната програма за петата инвестиционна година в размер на 59 хил. лв.;
- банкова гаранция за добро изпълнение за гарантиране изпълнението на задълженията по договора, в размер на 449 хил. лв.

Не са възникнали условни пасиви за Групата по отношение на асоциирани предприятия.

39. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории

Финансови активи	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба:			
Дялове и акции	13	24	24
		24	24
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	17	1 522	2 797
Вземания от свързани лица	34	5 065	3 089
Пари и парични еквиваленти	18	2 652	2 170
		9 239	8 056
Общо финансови активи		9 263	8 080
Финансови пасиви			
	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Заеми	21	1 826	1 154
Търговски и други задължения	22	1 548	2 643

Задължения към свързани лица	34	7 686	6 221
Общо финансови пасиви:		11 060	10 018

Вижте пояснение **Error! Reference source not found.** за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 0. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 40.

40. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 39. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество с управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

40.1. Анализ на пазарния риск

Следствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

40.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева и евро. Поради фиксирания валутен курс на лева към еврото, евровите транзакции не излагат Групата на валутен риск. Чуждестранните транзакции на Групата, деноминирани главно в щатски долари, излагат Групата на валутен риск.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

40.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември и на двата сравними периода Групата е изложена на риск от промяна на пазарния лихвен процент по банков заем с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

40.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Ценни книжа	24	24
Търговски вземания	1 134	6 936
Вземания от свързани лица	5 065	3 089

Пари и парични еквиваленти
Балансова стойност

2 652	2 170
8 875	12 219

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки освен описаните в пояснения 34, 37 и 38 от консолидирания финансов отчет.

По отношение на търговските и други вземания Групата е изложена на по-значителен кредитен риск към няколко контрагента. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация.

Загуба от обезценка не е признавана по отношение на вземания, за които Групата е направила преценка, че има реална възможност за тяхното събиране. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

40.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди – ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план – за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер

Поради обстоятелството, че Групата е съдлъжник по договор за кредит (за повече информация вижте пояснение 38), би било възможно да възникнат плащания в долари, което излага Групата на допълнителен ликвиден риск.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до един месец.

41. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми на Групата.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на коригирания капитал към нетен дълг в разумни граници.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Собствен капитал	77 230	79 416
+Субординиран дълг	4 438	4 428
Коригиран капитал	81 668	83 844
+Дълг	15 779	15 528
- Пари и парични еквиваленти	(2 652)	(2 170)
Нетен дълг	13 127	13 358

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Групата не е променяла целите, политиките и процесите за управление на капитала, както и начина на определяне на капитала през представените отчетни периоди.

42. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на приемането му.

43. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2018 г. (включително сравнителната информация) е приет от Управителния съвет на предприятието–майка на 23 април 2019 г.